

Відділ культури, національностей та релігій
Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

«Співець краси»

До 200-річчя з дня народження
Олексія Костянтиновича Толстого

Бібліографічний покажчик

Славутич 2017

Даний бібліографічний покажчик підготовлений працівниками Загальнономіського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене відзначенню у 2017 році 200-річчя від дня народження Олексія Толстого – російського письменника, поета, драматурга, перекладача, сатирика, члена-кореспондента Петербурзької Академії Наук.

Покажчик містить біографію письменника, видання та статті про його життя і творчість, інтернет-ресурси.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розраховано на широке коло читачів.

Укладачі:	Панова Л. І., Соловйова Л. О.,
Янченко О. О.	
Комп'ютерний	
набір:	Соловйова Л. О.
Відповідальна	
за випуск:	Портная Н. В.

*Какая это была душа, честная и правдивая,
доступная всяким добрым чувствам, готовая
на жертвы, преданная до нежности, неизменно
верная и живая.*

И.С.Тургенев

Нарис життя і творчості О. К. Толстого

Він народився в С.-Петербурзі 24 серпня (5 вересня) 1817 від нетривалого шлюбу представників двох знатних прізвищ – Толстих та Розумовських.

Батько, граф Костянтин Петрович Толстой, брат відомого художника Федора Толстого, передав йому графський титул (Лев Толстой по цій лінії доводився поетові троюрідним братом), а мати, Ганна Олексіївна Перовська, (вона була побічною дочкою графа Олексія Кириловича Розумовського, сина останнього українського гетьмана), прізвище отримала від назви його підмосковного села Перово).

Практично відразу після народження сина батьки розійшлися. Мати відвезла шеститижневе немовля в Малоросію до свого брата Олексія Олексійовича Перовського (1787-1836), знаменитого згодом літератора (він прославився як автор фантастичних повістей під псевдонімом Антоній Погорельський). У його маєтку Погорільці Чернігівської губернії пройшли перші дитячі роки майбутнього поета. Дядько, який замінив дитині батька, багато і старанно займався його вихованням, всіляко заохочуючи його художні нахили, і, між іншим, спеціально для нього написав

відому казку «Чорна курка, або Підземні жителі» (1829). Казка була з мораллю і говорила про скромність, яка личить обдарованому хлопчикові.

У 1826 р. Толстой був представлений до двору і обраний товаришем для ігор спадкоємця престолу, майбутнього імператора Олександра II. Влітку 1827 десятирічний Толстой з дядьком і матір'ю побував у Німеччині, відвідавши, зокрема, Веймар, і грав на колінах у самого Гете. У С.-Петербурзі, де вони влаштувалися після повернення з-за кордону, він також опинився в оточенні літераторів, друзів Перовського (у його будинку юному Толстому часто доводилося бачити А. С. Пушкіна, А. А. Дельвіга, В. А. Жуковського, П. А. Вяземського, І. А. Крилова та ін.).

1831 р. – знову ж таки з дядьком і матір'ю – Толстой подорожував по Італії, відвідавши Венецію, Мілан, Флоренцію, Рим і Неаполь. «... У кожному з цих міст, – згадував він пізніше, – росли в мені мій ентузіазм та любов до мистецтва, так що після повернення в Росію я впав у справжню тугу за батьківщиною в якийсь відчай, внаслідок якого я вдень нічого не хотів їсти, а ночами ридав, коли сни мене несли в мій втрачений рай». Ця подорож описана в щоденнику Толстого за 1831 р. – першому його збереженому літературному досвіді, опубл. в 1905 р.; його провідниками та співрозмовниками в Італії були С. А. Соболевський, приятель Пушкіна, С. П. Шевирьов, що був вчителем при дітях княгині З. А. Волконської, і живописець К. П. Брюллов, який пізніше, в 1836 р., напише портрет Толстого – з рушницею і собакою.

У 1834 р. Толстой був зарахований «студентом» в Московський архів міністерства закордонних справ, а в 1835 р. в Московському університеті витримав іспит на чин (здав іспити «з предметів, що становлять курс словесного факультету, для отримання вченого атестату на право чиновників першого розряду»). Спроба відразу вийти у відставку, щоб зайнятися виключно мистецтвом, зустріла протидію Перовського, і, щоб не

засмучувати улюбленого дядька, Толстой змирився і надалі числився в архіві. У липні 1836 бездітний Перовський помер на руках племінника, залишивши йому величезний статок – понад три тисячі душ в Чернігівській губернії (управління маєтками взяла на себе мати, так що турбот у спадкоємця не додалося).

На початку 1837 р. Толстой був понад штату приписаний до російської дипломатичної місії у Франкфурті-на-Майні, але майже відразу виклопотав собі відпустку і два роки провів у подорожах по Німеччині, Італії та Франції (і, між іншим, неодноразово зустрічався з Гоголем, зайнятим тоді твором «Мертві душі»). До цього часу відносяться дві написані по-французьки фантастичні повісті: «La famille du vurdalak» («Сім'я вурдалака», опубл. 1884) і «Le rendez-vous dans trois cent ans» («Зустріч через триста років», опубл. 1912).

У 1840 р., після повернення в С.-Петербург, Толстой був проведений в колезькі секретарі і переміщений «молодшим чиновником» в II відділення імператорської канцелярії, яке займалося складанням різних законів та указів, а в 1843 р. став ще камер-юнкером, у нього з'явилися і придворні обов'язки. Служба його мало цікавила, проте, завдяки впливовим родичам, він швидко зростав у чинах (титулярний радник, 1842; колезький асесор, 1845; надвірний радник, 1846; колезький радник, 1852) і придворних званнях (церемоніймейстер, 1851).

У 1840-і рр. Толстой вів життя світської людини. Літературні його заняття не були систематичними і носили підкреслено дилетантський характер. Віршів він тоді зовсім не друкував, хоча склалися вони в безлічі, тільки один вірш – «Бор сосновий в країні самотньої варто ...» – з'явився без підпису в 1843 р. Причиною того була, ймовірно, не тільки скромність автора, але й байдужість публіки до поезії в ті роки, а опубліковані їм за десятиліття прозові твори можна перелічити на пальцях. Найзначніше – фантастична повість «Упир» (1841), що з'явилася за підписом «Красногорський» і заслужила схвалення В. Г. Белінського (це був літературний дебют

Толстого). Результатом поїздки в 1841 р. в Оренбурзьку губернію (там губернатором був інший його дядько, В. А. Перовський) стали невеликі мисливські нариси «Два дні в Киргизькому степу» (1842) і «Вовчий приймак» (1843). Даниною манері модних письменників «натуральної школи», які захоплювалися відтворенням «типів» російського громадського життя, став нарис «Артемій Пилипович Бервенковскій» (1845) – про дивакуватого поміщика-винахідника. Найбільш оригінальна повість з часів римських християнських мучеників «Амена» (1846), що з'явилася з підзаголовком «Уривок з роману «Стебловський» (про сам роман немає ніяких відомостей).

У столичному суспільстві Толстой мав репутацію жартівника і пустуна, розділяючи її зі своїми двоюрідними братами Жемчужниковими – Олександром, Олексієм і Володимиром. У співавторстві з Олексієм Жемчужниковим Толстой склав пародійний водевіль «Фантазія», який зі скандалом провалився на сцені Александрінського театру в січні 1851 р. Імператор Микола I розцінив водевіль як дурний жарт, та й у журналах його одностайно ляляли. Один Аполлон Григор'єв з властивою йому чуйністю зрозумів намір авторів, що сховалися за ініціалами Y і Z: «Тут тільки доведено до безглуздя і представлене в загальній картині те, що по частинах знайдеться в кожному».

Пізніше «Фантазія» увійшла до числа творів Козьми Пруtkова. Пародійна «маска» цього глибокодумного літератора і чиновника склалася якраз в 1851 р. спільними зусиллями Толстого та Олексія і Володимира Жемчужникових. «Досуги» Козьми Пруtkова вперше з'явилися в журналі «Сучасник» в 1854 р., а його «Повне зібрання творів» було складено Володимиром Жемчужниковим вже в 1884 р. У творах Козьми Пруtkова Толстому належать близько десятка віршів і безліч афоризмів, втім, майбутньої слави колективного дітища він не передбачав і серйозно до цієї жартівливої продукції не ставився.

Взимку 1850-1851 рр. у Толстого зав'язався роман з Софією Андріївною Міллер, дружиною кінногвардійського полковника. Незабаром вона пішла від чоловіка, і з цього моменту з нею пов'язане все подальше життя поета. Завдяки його положенню при дворі і дружбі зі спадкоємцем престолу, сумнівний зв'язок із заміжньою жінкою не мала для нього неприємних наслідків, проте чоловік Софії Андріївни довго не давав їй розлучення, і шлюб її з Толстим був укладений тільки в 1863 р. Вся його любовна лірика, починаючи з 1851 р., адресована виключно їй (в т.ч. присвячений їх першій зустрічі романс «Средь шумного бала, случайно ...», 1851, опубл. 1856).

Під час Кримської війни Толстой добровольцем вступив до армії. Влітку 1854 р. він сформував загін для відображення передбачуваної висадки англійського десанту на балтійському узбережжі. У березні 1855 р. був зарахований до стрілецького полку ротним командиром у званні майора. Після військової підготовки в грудні 1855 р. приєднався до полку під Одесою, але взяти участь у бойових діях не встиг, оскільки незабаром захворів на тиф. Видужав від хвороби він тільки влітку 1856 р., коли війна закінчилася. Того ж літа з Софією Андріївною здійснив подорож по Криму, в результаті якої з'явився поетичний цикл «Кримські нариси» (опубл. 1856-1859).

У серпні 1856 р. відбулася коронація Олександра II, і Толстой був призначений флігель-ад'ютантом. Незабаром, через небажання залишатися на військовій службі, він став єгермейстером (начальником єгерів царського полювання). Новий імператор неодноразово намагався підняти друга дитинства і залучити до державної діяльності (зокрема, восени 1856 р. Толстого призначили діловодом в «Секретний комітет про розкольників»), але амбіції політика, а тим більше чиновника у поета рішуче були відсутні. До того ж він переживав творчий підйом і вже цілком усвідомив своє покликання.

У 1850-і рр. написана переважна більшість ліричних віршів Толстого. У 1854-1856 рр. вони регулярно друкувалися на сторінках некрасовського «Современника». Перш як поет нікому невідомий, Толстой отримав визнання у літературних колах, особливо серед слов'янофілів: вже в перших його опублікованих віршах – «Дзвіночки мої ...», «Ти знаєш край, де все багатством дихає ...», «Ой, стоги, стоги ...» – прочитувалася тема єдності слов'янського світу. А. С. Хомяков, К. С. Аксаков, І. С. Аксаков знаходили в його віршах російський «склад розуму» та «форми російські» (особливо їм подобалися стилізації народних пісень, такі, наприклад, як «Ходить Пиха, надуваючись ...», 1856).

Розійшовшись з Н. А. Некрасовим і його «Сучасником», які брали все більш радикальний напрямок, Толстой з 1857 р. Нові вірші почав віддавати в «Руську бесіду», яку видавав І. С. Аксаков. Тут з'явилися його перші поеми: «Грішниця» (1858) і «Іоанн Дамаскін» (1859). В останній були присутні автобіографічні мотиви. Толстой неодноразово просив звільнити його від служби, але зустрічав опір людей, які щиро його люблять і бажають йому добра, в т.ч. самого імператора. Так і в його поемі «Іоанн Дамаскін», «улюблений каліфом», оточений «пошаною і ласкою», просить відпустити його «на волю».

У тому ж 1859 р. Толстой все-таки домогся безстрокової відпустки, а в 1861 р. – повної відставки. З цього моменту, за винятком закордонних поїздок (Франція і Англія, літо 1860; Німеччина, осінь 1862 – весна 1863; Італія, грудень 1863; Німеччина, літо 1864 і січень 1868), він майже весь час проводить у двох своїх маєтках – Пустинька під С.-Петербургом і Червоний Ріг в Чернігівській губернії. У жвавих літературних і суспільних дискусіях 1860-х рр.. він практично не бере участь, якщо не рахувати декількох сатиричних віршів з отруйними випадками проти «нігілістів»: «Поток-богатир», «Порою веселою мая ...», обидва 1871, і ін. Велика частина тодішньої публіки вважала Толстого прихильником «мистецтва для мистецтва», що було не цілком ґрунтовно. Просто він був переконаний, що

«призначення поета – не приносити людям якусь безпосередню вигоду або користь, але піднімати їх моральний рівень, вселяючи їм любов до прекрасного».

У ситуації гострого конфлікту між слов'янофілами і західниками, лібералами і революціонерами, «батьками» і «дітьми», серед смертельно ворогуючих між собою журнальних «партій» Толстой намагався зберегти незалежність і великодушність до супротивника. Свою позицію він ясно – і не без виклику – позначив у вірші «Двох станів не боєць, але тільки гість випадковий ...» (1858, опубл. 1867).

Проте Толстой не був байдужим спостерігачем громадської смуги й своїх не самих «передових» – за мірками 1860-х рр.. – поглядів не приховував. Його підвищений інтерес до російської історії, особливо до епохи Івана Грозного і Бориса Годунова, диктувався бажанням осмислити не тільки минуле, але й сьогодення Росії і вгадати її майбутнє.

Незважаючи на свою незалежність (а може, і завдяки їй), Толстой мав можливість друкуватися у різних журналах, і літературна його доля складалася в цілому благополучно. У 1862 р. в журналі М. Н. Каткова «Російський вісник», що користувався репутацією вкрай консервативного видання, з'явилися драматична поема «Дон Жуан» та історичний роман «Князь Срібний», задуманий ще в кінці 1840-х рр. У 1867 р. вийшов перший (і єдиний за життя) збірник віршів Толстого. Але справжню славу йому принесли історичні трагедії.

У «Вітчизняних записках» була надрукована «Смерть Івана Грозного» (1866), в «Віснику Європи» – «Цар Федір Іоаннович» (1868) та «Цар Борис» (1870). Майже відразу вони були поставлені на сцені (за винятком «Царя Федора Іоанновича», якому потім буде призначена блискуча сценічна доля) і отримали європейське визнання (на прем'єрі «Смерті Іоанна Грозного» у Веймарі в 1868 р. Толстой був присутній

особисто; переклад на німецьку був здійснений Кароліною Павловою за участю автора).

Після закінчення «драматичної трилогії» Толстой звернувся до ліро-епічних жанрів. У 1869-1875 рр.. написана більша частина його балад і поеми «Дракон» (1874) і «Портрет» (1875).

Останнім його твором стала історична драма «Посадник», дія якої відбувається у Великому Новгороді в XIII ст. Робота над нею почалася відразу після закінчення драматичної трилогії в 1870 р., але завершити її поет не встиг (були закінчені три дії з чотирьох).

28 вересня (10 жовтня) 1875 р. Толстой помер на 48-му році життя в Червоному Розі від передозування морфію, який вживав для полегшення страждань від астми, грудної жаби і невралгії з важкими головними болями. Похований він там же, разом з ненадовго пережившою його Софією Андріївною, в склепі коло Успенської церкви.

68. Пам'ятник Олексію Толстому у Красному Розі.

Твори А.К. Толстого

Толстой А. К. Полное собрание стихотворений: В 2-х т. – Т.1. Стихотворения и поэмы / Сост., подгот. текста и примечания Е.И.Прохорова / А. К. Толстой. – Л.: Советский писатель, 1984. – 640с., ил., 3л. портр. – (Б-ка поэта. Большая серия).

Толстой А. К. Полное собрание стихотворений: В 2-х т. – Т.2. Стихотворные драмы / Сост., подгот. текста и примечания Е.И.Прохорова / А. К. Толстой. – Л.: Советский писатель, 1984. – 688с., ил., 3л. портр. – (Б-ка поэта. Большая серия).

Толстой А. К. Избранное / А. К. Толстой. – М.: Правда, 1986. – 46 с. – (Б-ка отечественной классики).

Толстой А. К. Амена: Отрывок из романа «Стебеловский» / А. К. Толстой // Ярмарка колдовства: Страшные истории для детей и взрослых. – Пермь: Книжный мир, 1994. – С. 477-496.

Толстой А. К. Князь Серебряный: Повесть / А. К. Толстой // А. Волков Зодчие: Роман; А. Толстой Князь Серебряный: Повесть; Т. Гриц Ермак: Повесть. – М.: УНИКУМ, КАРНО, 1995. – С. 405-758. – (Библиотека исторической прозы для детей и юношества).

Толстой А. К. Князь Серебряный: Повесть времен Иоанна Грозного / А. К. Толстой. – М.: Сов. Россия, 1987. – 336 с.

Толстой А. К. Князь Серебряный. Стихотворения / А. К. Толстой. – М.: Худож. лит., 1986. – 383 с. – (Классики и современники. Рус. классич. лит.).

Толстой А. К. Колокольчики мои... / А. К. Толстой; предисл. С. Куняева. Вступительные очерки к разделам Ю. Г. Русаковой и Вл. Муравьева. – М.: Молодая гвардия, 1978. – 448 с. – (Тебе в дорогу, романтик).

Толстой А. К. Колокольчики мои...; Колодники: Песни / А. К. Толстой // Русские песни и романсы / Вступ. статья и сост.

В. Гусева. – М.: Худож. лит., 1989. – С. 169, 447. – (Классики и современники. Поэтич. б-ка).

Толстой А. К. Поэзия / А. К. Толстой // Гимн любви: Трехтомное изд. избр. лирики поэтов мира. – Т. 1: Лирика русских поэтов / Сост. и автор предисл. С. М. Магидсон. – М.: Мол. гвардия, 1991. – С. 128-130.

Толстой А. К. Поэзия / А. К. Толстой // Русская поэзия XIX-начала XX в. / Сост., вступ. статья, примеч. Н. И. Якушева. – М.: Худож. лит., 1987. – С. 328-357. – (Б-ка учителя).

Толстой А. К. Поэзия / А. К. Толстой // Хрестоматия по литературе для средней школы: Учебное пособие для 5-9 классов / Сост. Э. Н. Аламдарова, Ю. Л. Безрук, Л. В. Евдокимова и др. – Астрахань: Изд-во Астрах. педагог. ин-та, 1994. – С. 439-445.

Толстой А. К. Поэзия / А. К. Толстой // Шедевры русской любовной лирики. – Харьков: Фолио, 2006. – С. 161-166.

Толстой А. К. Смерть Ивана Грозного; Царь Федор Иоаннович; Царь Борис; Стихотворения / А. К. Толстой; редкол.: Л. Андреев, Г. Бердников, Г. Гоц др. – М.: Худож. лит., 1988. – 527 с. – (Б-ка классики. Рус. классич. лит.).

Про життя і творчість

Гапоненко П. А. А. К. Толстой и поэтическая традиция / П. А. Гапоненко // Литература в школе. – 2006. – № 8. – С. 13-18.

Гребенникова Е. 200 лет назад родился Алексей Толстой / Е. Гребенникова // Сегодня. – 2017. – 1 сентября. – С. 14.

Есипенко Г. Н. Изучение исторических произведений А. К. Толстого / Г. Н. Есипенко // Литература в школе. – 2006. – № 8. – С. 32-37.

Ефимов А. А. Поэма А. К. Толстого «Иоанн Дамаскин» / А. А. Ефимов // Литература в школе. – 2004. – № 3. – С. 45.

Захаркин А. Ф. Алексей Константинович Толстой / А. Ф. Захаркин // Русские поэты второй половины XIX века: Пособие для учителя. – М.: Просвещение, 1975. – С. 153-166.

Кальницкий М. Киевские сюжеты графа Алексея Толстого: К 200-летию со дня рождения А. К. Толстого / М. Кальницкий // Комсомольская правда в Украине. – 2017. – 5 сентября. – С. 10.

Киреев Р. А. К. Толстой: Тайна твои покрывала черты / Р. Киреев // Роман-газета. – 1996. – № 1. – С. 43-46.

Кошелев В. Мудрость неуместного: Жизнь и творчество А. К. Толстого / В. Кошелев // Литература в школе. – 1995. – № 1. – С. 26-34.

Кудряшов К. Объять необъятное: Алексей Толстой / К. Кудряшов // Аргументы и факты. – 2016. – 20-26 апреля. – С. 19.

Лебедев Ю. В. В Отчизне пламени и слова: О поэзии А. К. Толстого / Ю. В. Лебедев // Литература в школе. – 2006. – № 8. – С. 2-8.

Ливанова М. Алексей Константинович Толстой: «Если хочешь быть счастливым...» / М. Ливанова // Личности. – 2012. – № 9. – С. 24-39.

Майорова О. Простым рожден я был певцом...: А.К. Толстой / О. Майорова // Новый мир. – 1998. – № 1. – С. 213.

Сорина Л. М. Монолог любви: Любовная лирика А. К. Толстого / Л. М. Сорина // Уроки литературы (Приложение к Литературе в школе). – 2008. – № 3. – С. 1-5.

Тодоров Л. В. Искусство поэтической драмы А. К. Толстого / Л. В. Тодоров // Литература в школе. – 2006. – № 8. – С. 9-12.

Толстой А. К. // Хрестоматия по литературе для средней школы: Учебное пособие для 5-9 кл. / Сост. Э. Н. Аламдарова, Ю. Л. Безрук, Л. В. Евдокимова и др. – Астрахань: Изд-во Астрах. педагог. ин-та, 1994 – С. 438-439.

Толстой Олексій. «Средь шумного бала...» // Любов славетних письменників у листах і в житті: Збірник художньо-документальних нарисів / Автор-упорядник В. Кирилюк. – К.: Криниця, 2008. – С. 391-398. – (Серія «Серця скоряються коханню»).

Югов В. «Служба і мистецтво несумісні...»: О. К. Толстой / В. Югов // Голос України. – 2005. – 8 лютого. – С. 12-13.

Інтернет-ресурси

Толстой Олексій Костянтинович [Електронний ресурс]. Вікіпедія: Вільна енцикл. – Електр. дані. – Режим доступу:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%BE%D0%BB%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B9_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%96%D0%B9_%D0%9A%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8F%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87. – Назва з екрану. – Дата останньої правки 13.09.2017. – (Дата звернення 15.09.2017).

Олексій Костянтинович Толстой. Нарис життя і творчості [Електронний ресурс]. – Електр. дані – Режим доступу:

http://ua-referat.com/%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%96%D0%B9_%D0%9A%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8F%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87_%D0%A2%D0%BE%D0%BB%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B9_%D0%9D%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%8F_%D1%96_%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D1%87%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96. – Назва з екрану. – (Дата звернення 15.09.2017).

Олексій Костянтинович Толстой [Електронний ресурс] // Гайдамаки: Незалежний інформаційно-освітній ресурс. – Електр. дані – Режим доступу:

http://www.haidamaka.org.ua/page_tolstojstar.html. – Назва з екрану. – (Дата звернення 15.09.2017).

Олексій Костянтинович Толстой (1817-1875). Лірика [Електронний ресурс]. – Електр. дані – Режим доступу:

http://stud.com.ua/38303/literatura/oleksiy_kostyantynovich_tolstoy_1817_1875. – Назва з екрану. – (Дата звернення 15.09.2017).

Олексій Костянтинович Толстой – біографія [Електронний ресурс]. – Електр. дані – Режим доступу:

<http://bibliograph.com.ua/rusTolstoyAI/index.htm>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 15.09.2017).

Алексей Константинович Толстой – біографія, произведения, критика [Електронний ресурс]. – Електр. дані – Режим доступу:

<http://md-eksperiment.org/post/20151219-biografiya-alekseya-konstantinovicha-tolstogo>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 15.09.2017).

Алексей Константинович Толстой – Биография, рассказы, поэмы [Електронний ресурс]. – Електр. дані – Режим доступу:

<http://bibliotekar.ru/rusTolstoyAI/index.htm>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 15.09.2017).

Толстой Алексей Константинович – Биография [Електронний ресурс]. – Електр. дані – Режим доступу:

<http://www.studbirga.info/tolstoj-oleksij-kostyantynovich/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 15.09.2017).

Зміст

Нарис життя і творчості О. К. Толстого.....	3
Твори А.К. Толстого.....	11
Про життя і творчість.....	12
Інтернет-ресурси.....	14